

неможливість повернення позики може бути пов'язана з відсутністю кредитора або уповноваженої ним особи у місці виконання зобов'язання, ухилення кредитора або уповноваженої ним особи від прийняття виконання або в разі іншого прострочення з їхнього боку, відсутності представника недієздатного кредитора. У таких випадках, відповідно до статті 537 ЦК України, боржник має право виконати свій обов'язок шляхом внесення належних з нього кредиторів грошей або цінних паперів у депозит нотаріуса, нотаріальної контори. Згідно з пунктом 2.2 Порядку вчинення нотаріальних дій, про надходження грошових сум і цінних паперів нотаріус повідомляє кредитора і на його вимогу видає йому належні грошові суми або цінні папери [5]. Отже, позичальник може захистити свої права та інтереси щодо належного виконання грошового зобов'язання.

ЛІТЕРАТУРА

1. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV. *Офіційний сайт Верховної Ради України*. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#n3103>.
2. Куценко О. Споживче кредитування в Україні: огляд ринку та практики 2011р.: *Проект USAID «Розвиток фінансового сектору» (FINREP)*. URL : [://www.twirpx.com](http://www.twirpx.com).
3. Постанова Великої Палати Верховного суду у судовій справі від 25.05.2021 № 149/1499/18. URL : <https://verdictum.ligazakon.net/document/98524305>.
4. Тупицька Є. О. Правове регулювання новачі боргу в системі позикових зобов'язань. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2005. №5. С. 72-74. URL : http://lsej.org.ua/5_2015/20.pdf.
5. Про затвердження Порядку вчинення нотаріальних дій нотаріусами України : Наказ Міністерства юстиції України від 22.02.2012 № 296/5. *Офіційний сайт Верховної Ради України*. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0282-12#Text>.

ВПЛИВ СПРАВЕДЛИВОСТІ НА ЛЕГІТИМНІСТЬ ПРАВОВОЇ СИСТЕМИ

Дубовой А. С.

*здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
кафедри теорії та історії держави і права
Університет економіки та права «КРОК»*

Справедливість має значний вплив на легітимність правової системи, і ця взаємодія є ключовим аспектом для забезпечення довіри громадян до законів і правосуддя. Ось деякі аспекти впливу справедливості на легітимність правової системи:

1. Легітимність (від. лат. *legitimus* – законний, правомірний) правової системи та громадська довіра [1]. Легітимність правової системи визначається громадським довір'ям до неї. Громадська підтримка та повага до правової системи впливають на її ефективність та сприйняття законів громадянами. Якщо громадяни сприймають правову систему як справедливу, рівну та незалежну, вони більш схильні дотримуватись законів та активно співпрацювати з правоохоронними органами, що сприяє забезпеченню порядку та стабільності в суспільстві.

2. Підтримка і повага до законів. Справедливість в правовій системі забезпечує підтримку і повагу до законів з боку громадян. Люди готові дотримуватись правил, які вони сприймають як справедливі, навіть якщо виконання цих правил не завжди вигідне для них особисто.

3. Забезпечення прав людини. Справедлива правова система гарантує захист прав і свобод людини [2]. Це включає забезпечення доступу до справедливого судового процесу, права на оборону, презумпцію невинуватості та заборону покарань, які є жорстокими, несумісними з гідністю людини.

4. Забезпечення рівності перед законом. Рівність перед законом, без будь-якої дискримінації за ознаками, такими як раса, стать, релігія, національність чи соціальний стан, відповідає справедливій правовій системі. Такий підхід сприяє почуттю справедливості серед усіх громадян. Багато визначних юристів, філософів та державних діячів звертало увагу на важливість забезпечення рівності перед законом. Один із найвідоміших принципів рівності перед законом сформульовано в англійському праві та філософії, і відомий як принцип «Rule of Law» (Закономірність права). Зокрема, англійський філософ і юрист Джон Локк у своїх творах багаторазово підкреслював важливість та необхідність рівності перед законом для створення стабільного та справедливого суспільства.

5. Зменшення корупції і беззаконня. Заснована на принципах справедливості та ефективності, правова система допомагає знижувати імпульси до корупції та беззаконня серед державних службовців і громадян, сприяючи тим самим забезпеченню порядку та рівноваги у суспільстві [3].

6. Збереження соціальної стабільності. Справедливість допомагає забезпечити соціальну стабільність, оскільки громадяни переконані, що їхні права будуть захищені, а винуватці правопорушень притягнуті до відповідальності.

Отже, справедливість є необхідною складовою для забезпечення легітимності правової системи. Правова система, яка спирається на принципи справедливості, забезпечує довіру громадян, відчуття безпеки і правовий порядок у суспільстві.

ЛІТЕРАТУРА

1. Легітимність як політико-правове поняття. *Енциклопедія історії України*: Т. 6: Ла-Мі. Ред.кол.: В. А. Смолій (голова) та ін. НАН України. Інститут історії України. К.: В-во «Наукова думка», 2009. 790 с.
2. Рабінович П. М., Хавронюк М. І. Права людини і громадянина: навч. посіб. К., 2004.
3. Басанцов І. В. Корупція в Україні: сучасні реалії та ефективні засоби протидії : монографія. Суми: Сумський державний університет, 2016. 113 с.

КАТЕГОРІЯ ПРАВОНАСТУПНИЦТВА В ЦИВІЛЬНОМУ ПРАВІ УКРАЇНИ